

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ І ПРОЕКТАМИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

А.В. Череп

« » 2017 р.

**«СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ТА ДІАГНОСТИКА СТАНУ
ПІДПРИЄМСТВА»**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра

спеціальності 073 «Менеджмент»

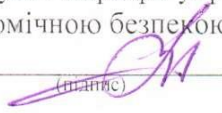
освітньо-професійна програма «Управління проектами»

Укладач: Іващенко О.В., к.т.н., доцент кафедри управління фінансово-економічною безпекою і проектами

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри управління фінансово-економічною безпекою і проектами

Протокол № 1 від 22.08.2017 р.

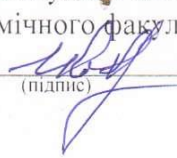
Завідувач кафедри управління фінансово-економічною безпекою і проектами

 О.В. Лепьохін
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
економічного факультету

Протокол № 2 від 30.08.2017 р.

Голова науково-методичної ради
економічного факультету

 І.І. Колобердянко
(ініціали, прізвище)

2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07. Управління та адміністрування	за вибором студента	
		цикл професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 150 год.	Спеціальність 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма «Управління проектами»	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 4 год.	Рівень вищої освіти: магістерський	Лекції	
		18 год.	8 год.
		Практичні	
		18 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		114 год.	136 год.
Вид підсумкового контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Системний аналіз та діагностика стану підприємства» є формування системи теоретичних знань і прикладних вмінь і навичок щодо використання методичного апарату й інструментарію системного аналізу та економічної діагностики для дослідження підприємства за різними аспектами його діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Системний аналіз та діагностика стану підприємства» є:

- засвоєння основних понять системного аналізу й економічної діагностики;
- оволодіння навичками системного аналізу й економічної діагностики для забезпечення ефективного управління підприємством;
- придбання вмінь і навичок використання теоретичних знань у практичних ситуаціях, а також формування необхідних для професійної діяльності компетенцій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність категорій «системний аналіз» та «діагностика»;
- методичні основи проведення системного аналізу та діагностичного дослідження;
- склад чинників зовнішнього й внутрішнього середовища, механізм їх впливу на рівень конкурентоспроможності підприємства;
- інструментарій оцінки конкурентного середовища підприємства, особливості діагностики конкурентоспроможності підприємства та його продукції (залежно від її призначення);

– принципи та інструментарій діагностики результатів діяльності та стану підприємства.

вміти:

– здійснювати збір, зберігання, обробку й оцінку інформації, необхідної для проведення системного аналізу та діагностики стану підприємства;

- оцінювати рівень конкурентоспроможності підприємства;
- проводити діагностику майна підприємства;
- проводити управлінську діагностику;
- застосовувати на практиці інструментарій оцінки організаційної культури підприємства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Навички оцінки: здатність до оцінки рівень конкурентоспроможності й організаційної культури підприємства; здатність використовувати відповідні методи для діагностики майна підприємства.

Експериментальні навички: здатність до ідентифікації та формулювання проблеми; спроможність застосовувати методи та засоби, що використовуються для розв'язування задач з дисципліни.

Розв'язання проблем: здатність застосовувати інструментарій оцінки конкурентного середовища підприємства та діагностики конкурентоспроможності підприємства і його продукції.

Інформаційні навички: спроможність здійснювати роботу з інформацією, необхідною для проведення системного аналізу та діагностики стану підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Системний аналіз та діагностика стану підприємства» базується на знаннях таких дисциплін: «Економічний аналіз», «Економічна діагностика», «Оцінювання результатів проектної діяльності», які створюють методологічне підґрунтя для опанування навчального матеріалу вказаної дисципліни. В свою чергу набуті студентами знання та навички з курсу «Системний аналіз та діагностика стану підприємства» будуть необхідні їм при вивченні таких дисциплін, як «Стратегічне управління портфелем проектів і програмою» й «Оцінка і розвиток бізнесу».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Системний аналіз і діагностика як інструменти забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємства в конкурентному середовищі

Тема 1. Основи системного аналізу

Загальні засади системного аналізу. Системний підхід. Принципи системного підходу.

Системний аналіз. Головна ідея системного аналізу. Два підходи до системного аналізу.

Класифікація проблем. Альтернативні варіанти вирішення проблем.

Основи системного аналізу. Особливості логіки системного аналізу.

Елементи логіки системного аналізу (проблема і проблематика; ціль або ряд цілей; альтернативні засоби (або системи), за допомогою яких може бути досягнута ціль; ресурси, потрібні для кожної альтернативи (системи); математична і логічна моделі, які призначені для встановлення зв'язків між цілями, альтернативними засобами їх досягнення, обмеженнями оточуючого середовища та вимогами на ресурси; критерій вибору кращої альтернативи).

Проблема як категорія системного аналізу. Проблемний аналіз.

Мета використання системного аналізу. Сутність системного аналізу.

Характерні особливості системного аналізу.

Завдання системного аналізу та його етапи.

Тема 2. Методологія і методи системного аналізу

Методологія системного аналізу. Поняття методології.

Методика задач системного аналізу. Методи системного аналізу та їх класифікація. Формальні та якісні методи.

Якісні методи, використовувані системним аналізом.

Метод вільних асоціацій. Метод записної книжки. Складання анкет. Діагностичні методи. Методи морфологічного аналізу. Методи типу «мозкової атаки» або «колективної генерації» ідей. Метод синектики. Наради та семінари. Метод сценаріїв. Методи експертних оцінок. Сутність методу «Делфі».

Методи формалізованого представлення систем.

Сіткові методи. Метод «дерева цілей». Матричні форми представлення й аналізу інформації. Методи економічного аналізу. Статистичні методи. Кібернетичні моделі. Економіко-математичні моделі описового типу. Нормативні операційні економіко-математичні моделі.

Тема 3. Основи економічної діагностики

Сутність економічної діагностики. Завдання економічної діагностики. Види діагностики.

Експрес-діагностика. Детальна (комплексна) діагностика.

Інструментарій економічної діагностики. Порядок проведення діагностичного дослідження на рівні підприємства. Етапи діагностики.

Методи діагностики. SWOT – аналіз. Методи експертних оцінок («Делфі», круглий стіл, інтерв'ю, експертне опитування, мозковий штурм, метод сценаріїв, метод середньозважених оцінок, ділова гра, японський метод «ринги»).

Сутність моніторингу в економічній діагностиці. Діаграма Ісікави. Етапи побудови діаграми Ісікави.

Діаграма Паретто. Порядок побудови діаграми Паретто.

Метод порівнянь (або аналогій).

Балансовий метод, його сутність. Бенчмаркінг, його сутність.

Економіко-математичні методи (лінійне, нелінійне та динамічне моделювання, математичне програмування і т.д.).

Тема 4. Діагностика конкурентного середовища підприємства

Конкурентне середовище підприємства: умови його формування і чинники впливу. Мікро- (середовище безпосереднього оточення) і макросередовище (середовище непрямого оточення).

Варіанти зміни сили конкуренції між підприємствами. Три групи умов формування конкурентного середовища. Коефіцієнт концентрації ринку. Індекс Гіршмана-Герфіндала.

Методика діагностики конкурентного середовища.

Форми діагностики: аналітична; експертна; діагностика на моделі.

Етапи аналітичної діагностики конкурентного середовища. Узагальнені характеристики інтенсивності конкуренції.

Експертна діагностика конкурентного середовища (методика А.А. Томпсона і А.Дж. Стрікланда). Етапи експертної діагностики (визначення та оцінка основних характеристик ринку продукту (послуги), на якому працює або планує діяти підприємство; визначення конкурентних сил їх впливу на ситуацію в галузі; визначення факторів (або сил), що визначають рівень конкуренції на ринку та ознаки їх прояву; визначення підприємств з найсильнішими та найслабшими конкурентними позиціями; прогнозування найбільш імовірних кроків стратегічних конкурентів; встановлення ключових факторів успіху в конкурентній боротьбі; прийняття остаточного рішення щодо привабливості галузі найближчим часом і в довгостроковій перспективі).

Розділ 2. Діагностика оточення та потенціалу підприємства

Тема 5. Діагностика конкурентоспроможності підприємства

Поняття конкурентоспроможності підприємства. Складові конкурентоспроможності підприємства.

Теорія конкурентних переваг за М. Портером. Групи конкурентних переваг.

Система критеріїв забезпечення конкурентних переваг.

Класифікація факторів конкурентоспроможності підприємства: за джерелом походження (зовнішні та всередині системи); за природою (науково-технічні, організаційно-економічні, соціально-психологічні, екологічні, політичні); за тривалістю впливу (постійні, змінні, епізодичні); за характером прояву (циклічні та нециклічні); за характером впливу (цілеспрямовані та випадкові); за спрямованістю впливу (стимулюючі, стримуючі); за можливістю регулювання (регульовані, нерегульовані); за характером міжфакторного впливу (незалежні та взаємозалежні); за внутрішньою структурою (елементарні та комплексні).

SWOT-аналіз підприємства. Основні етапи проведення SWOT-аналізу. Форма виконання SWOT-аналізу. Оцінка факторів внутрішнього (зовнішнього) середовища підприємства. Оцінка впливу факторів на діяльність підприємства. Матриця SWOT-аналізу.

Підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства: - економіко-математичні методики (параметричний або аналоговий метод; розрахунок конкурентоспроможності за нормою прибавочної вартості; метод багатокритеріальної оптимізації); - графічні методики (метод на основі дослідження теорії життєвого циклу; побудова багатокутника конкурентоспроможності; побудова матриці конкурентного профілю; метод дослідження кривої досвіду; складання карти стратегічних груп); - описові методики (матричні або портфельні моделі; факторні моделі М. Портера; PIMS-модель; LOTS-аналіз; GAP-аналіз; модель взаємодії); - змішані методики (дослідження конкурентоспроможності на основі функціонально-вартісного аналізу; модель І. Ансофа «продукт-ринок»).

Тема 6. Діагностика майна, ринкова ціна підприємства

Вартість господарюючого суб'єкта: концепції природи вартості; предмет, мета й принципи оцінки.

Види експертної оцінки майна: цілісних майнових комплексів підприємств; акцій (часток, паїв) у статутних фондах господарчих товариств; нематеріальних активів; рухомого майна; нерухомості.

Принципи визначення ринкової вартості господарюючого суб'єкта.

Підготовка інформації, що використовується при оцінці вартості підприємства. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства.

Методика оцінки фінансового стану підприємства для цілей оцінки бізнесу. Процедури та методи оцінки.

Витратний підхід до оцінки майна підприємства.

Оцінка вартості підприємства (бізнесу) із застосуванням методів дохідного підходу. Оцінка вартості підприємства (бізнесу) із застосуванням методів порівняльного підходу.

Коригування вартості. Коригування вартості підприємства на фінансовий стан. Коригування вартості підприємства на оцінювану частку (ступінь контролю). Коригування вартості підприємства на ліквідність частки, що оцінюється.

Тема 7. Управлінська діагностика

Сутність управлінського аналізу. Цілі, принципи та методи управлінського аналізу.

Напрямки, за якими проводиться управлінський аналіз (процесний аналіз управління; функціональний аналіз управління; ситуаційний аналіз; внутрішній аналіз відповідності й взаємозв'язків у межах комплексної системи управління підприємством). Сутність комплексного аналізу. Консультування з управління та організаційного розвитку.

Основні методи одержання якісної інформації. Звіт за результатами організаційної діагностики.

Визначення стратегічних ресурсів підприємства і сфер діяльності.

Конкурентні переваги підприємства. Відчутні та невідчутні ресурси. Матриця стратегічних ресурсів, стратегічний потенціал підприємства.

Конкурентний статус підприємства (КСП). Головні завдання у визначенні конкурентного статусу підприємства. Кількісна оцінка рівня КСП.

Існуючі підходи до визначення структури управлінського аналізу. Два стани системи управління.

Тема 8. Діагностика економічної культури підприємства

Сутність та елементи організаційної культури. Компоненти організаційної культури. Культурні цінності.

Структура культури виробництва та визначення її основних елементів (культура умов праці; культуру засобів праці і трудового процесу; культура міжособистісних відносин у трудовому колективі; культура управління; культура працівника).

Моделі та типи організаційної культури. Модель Г. Харрісона. Корпоративна культура, орієнтована на ролі. Корпоративна культура, орієнтована на завдання. Корпоративна культура, орієнтована на людину. Корпоративна культура з орієнтацією на владу (силу).

Інструментарій оцінки організаційної культури.

Інструмент OCAI (Organizational Culture Analysis Instrument). Побудова профілю організаційної культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усьо го	у тому числі				усьо го	у тому числі			
		л	п	сам.роб.			л	п	сам.роб.	
					ІЗ.					ІЗ.
1	2	3	4	5		6	7	8	9	
Розділ 1. Системний аналіз і діагностика як інструменти забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємства в конкурентному середовищі										
Тема 1. Основи системного аналізу	18	2	2	14	-	18	1	-	17	-
Тема 2. Методологія і методи системного аналізу	20	3	3	14	-	19	1	1	17	-
Тема 3. Основи економічної діагностики	18	2	2	14	-	19	1	1	17	-
Тема 4. Діагностика конкурентного середовища підприємства	19	2	2	15		19	1	1	17	
Разом за розділом 1	75	9	9	57	-	75	4	3	68	-

Розділ 2. Діагностика оточення та потенціалу підприємства										
Тема 5. Діагностика конкурентоздатності підприємств	18	2	2	14	-	19	1	1	17	-
Тема 6. Діагностика майна, ринкова ціна підприємства	18	2	2	14	-	19	1	1	17	-
Тема 7. Управлінська діагностика	18	2	2	14	-	18	1	-	17	-
Тема 8. Діагностика економічної культури підприємства	21	3	3	15	-	19	1	1	17	-
Разом за розділом 2	75	9	9	57	-	75	4	3	68	-
Усього годин	150	18	18	114	-	150	8	6	136	-

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи системного аналізу	2	1
2	Методологія і методи системного аналізу	3	1
3	Основи економічної діагностики	2	1
4	Діагностика конкурентного середовища підприємства	2	1
5	Діагностика конкурентоздатності підприємств	2	1
6	Діагностика майна, ринкова ціна підприємства	2	1
7	Управлінська діагностика	2	1
8	Діагностика економічної культури підприємства	3	1
Разом		18	8

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи системного аналізу	2	-
2	Методологія і методи системного аналізу	3	1
3	Основи економічної діагностики	2	1
4	Діагностика конкурентного середовища підприємства	2	1
5	Діагностика конкурентоздатності підприємств	2	1
6	Діагностика майна, ринкова ціна підприємства	2	1
7	Управлінська діагностика	2	-
8	Діагностика економічної культури підприємства	3	1
Разом		18	6

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	К-сть годин	
		денна форма	заочна форма
1	1. Елементи логіки системного аналізу, їх характеристика.	14	17
2	1. Метод сценаріїв. Методи експертних оцінок. Сутність методу «Делфі». 2. Методи формалізованого представлення систем.	14	17
3	1. Сутність моніторингу в економічній діагностиці. 2. Діаграма Ісікави. Етапи побудови діаграми Ісікави. 3. Діаграма Паретто. Порядок побудови діаграми Паретто.	14	17
4	1. Експертна діагностика конкурентного середовища (методика А.А. Томпсона і А.Дж. Стрікланда). 2. Етапи експертної діагностики.	15	17
5	1. Теорія конкурентних переваг за М. Портером. Групи конкурентних переваг. 2. Система критеріїв забезпечення конкурентних переваг.	14	17
6	1. Види експертної оцінки майна: цілісних майнових комплексів підприємств; акцій (часток, паїв) у статутних фондах господарчих товариств; нематеріальних активів; рухомого майна; нерухомості.	14	17
7	1. Конкурентний статус підприємства (КСП). Головне завдання у визначенні конкурентного статусу підприємства. 2. Кількісна оцінка рівня КСП.	14	17
8	1. Моделі та типи організаційної культури. Модель Г. Харрісона. 2. Корпоративна культура, орієнтована на ролі. Корпоративна культура, орієнтована на завдання. Корпоративна культура, орієнтована на людину. Корпоративна культура з орієнтацією на владу (силу).	15	17
Разом		114	136

8. Види контролю і система накопичення балів

Система накопичення балів – проста сума балів, які отримано студентом за семестр. Допуск студента до підсумкового контролю – 35 балів. Підсумковий контроль проводиться наприкінці семестру в формі екзамену.

Види контролю та розподіл балів наведено в таблиці:

№	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Практичне заняття: – відповідь студента на теоретичні питання; – розв'язання ситуаційних вправ. Терміни виконання – під час проведення практичних занять	8 4 4	 5 5	40 20 20

2	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 1 (проводиться по завершенню вивчення Теми 4 на вибір викладача: в письмовому або електронному вигляді)	1	0-10	10
3	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 2 (проводиться по завершенню вивчення Теми 8 на вибір викладача: в письмовому або електронному вигляді)	1	0-10	10
4	Екзамен. Екзаменаційне завдання складається з двох теоретичних питань та одного практичного завдання за розділами 1 і 2 (проводиться по завершенню вивчення курсу в усній формі). Два теоретичних питання оцінюються максимум по 15 балів, а інші 10 балів виставляються студенту за формування практичних навичок з курсу (перевірка вмінь розв'язання задач та практичних ситуацій)	1	40	40
Усього:		11	-	100

Практичні заняття дозволяють студентам оволодіти практичними навичками та закріпити теоретичні знання з курсу. Проведення контрольних заходів на практичних заняттях передбачає відповідь студента на теоретичні питання та розв'язання ситуаційних вправ.

Робота студента на практичному занятті комплексно оцінюється викладачем, враховуючи такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота відповіді; наявність висновків та графічного матеріалу, правильно виконаних розрахунків тощо.

Максимальна оцінка, яку студент може отримати за: відповідь на теоретичні питання складає **20 балів**; розв'язання ситуаційної вправи – **20 балів**.

Захист практичних завдань відбувається при дотриманні таких умов:

1. Самостійність виконання.
2. Правильність виконання й оформлення завдання.

Результат виконання та захисту студентом завдань (теоретичні питання та розв'язання ситуаційних вправ) оцінюється за такою шкалою:

- максимальна оцінка (5 балів): всі завдання повністю виконано без помилок; студент всебічно системно та глибоко знає програмний матеріал, чітко володіє понятійним апаратом, методами та методиками проведення розрахунків, передбаченими програмою дисципліни; вміє використовувати їх для вирішення завдання;

- мінімальна оцінка (1-2 бали): виконано не більше 30% всього завдання; в знаннях основного програмного матеріалу студента виявлено значні прогалини; студент недостатньо впевнено володіє окремими поняттями, методиками розрахунку показників, про що свідчать принципові помилки під час їх використання.

Якщо студент не набрав відповідну кількість балів на практичних

заняттях (допуск до екзамену), то він має право добирати бали на консультації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНТРОЛЬНОГО ТЕСТУВАННЯ №1 і №2

Атестація проводиться у формі тестування в письмовому або електронному вигляді (в системі MOODLE). Максимальна оцінка, яку студент може отримати за результатами кожного тестування, складає **10 балів**.

Контрольне тестування складається з 10 тестових завдань. Тест містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 1 бал, таким чином, відповівши правильно на всі запитання, студент може отримати 10 балів.

Строки проведення тестування визначаються викладачем.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЯ (ЕКЗАМЕНУ)

Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання залікового завдання, складає **40 балів**. Два теоретичні питання оцінюються по **15 балів**, а одне практичне завдання (розв'язання задачі або практичної ситуації) оцінюється у **10 балів**.

Результат виконання студентом кожного **теоретичного** завдання оцінюється за такою шкалою:

- **максимальна оцінка (15 балів)**: студент правильно відповів на питання;
- **10-14 балів**: студент під час відповіді припустив незначні помилки;
- **4-9 балів**: студент отримує у випадку, якщо він знає тільки визначення понять;
- **0-3 балів**: студент не відповів на питання.

Результат виконання студентом **практичного** завдання оцінюється за такою шкалою:

- **максимальна оцінка (10 балів)**: студент правильно виконав завдання;
- **8-9 балів**: студент виконав завдання **без суттєвих помилок** або з незначними помилками;
- **6-7 балів**: студент отримує у випадку, якщо він виконав не менше ніж 30% завдання, зокрема знає тільки визначення понять та у загальних рисах може продемонструвати розв'язання задачі (практичної ситуації);
- **4-5 балів**: студент отримує у випадку, якщо він знає тільки визначення понять;
- **0 балів**: студент не виконав завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Васина А.А. Финансовая диагностика и оценка проектов / А.А. Васина. – СПб.: Питер, 2004. – 448 с.
2. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств : навч. посіб. / О.І. Гадзевич. - К.: Кондор. – 2004.
3. Ершова С.А. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: учебное пособие / С.А. Ершова / СПбГ АСУ. – СПб., 2007. – 155 с.
4. Іващенко О.В. Системний аналіз та діагностика стану підприємства: конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності «Управління проектами» / О.В. Іващенко. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 76 с.
5. Катренко А.В. Системний аналіз: підруч. затвердж. МОНУ / А.В. Катренко. - Львів: Новий Світ – 2000. – 2013.
6. Конспект лекцій з курсу «Економічна діагностика» (для студентів 5 курсу денної і 6 курсу заочної форм навчання спеціальності 7.050107, 8.050107 – «Економіка підприємства») / Глухарев С.М. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 118с.
7. Кузьмін О.Є. Економічна діагностика : навч. посіб. рек. МОНМСУ / О.Є. Кузьмін. - К.: Знання. - 2012.
8. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Системний аналіз» для студентів спеціальностей 7.030404 «Міжнародна інформація» та 7.030405 «Країнознавство» / Б.М. Юськів. – Рівне: РІС КСУ, 2003. – 48 с.

Додаткова:

1. Згуровский М.З. Системный анализ: проблемы, методология, приложения: монография / М.З. Згуровский. - К.: Наукова думка. – 2011.
2. Камерон К. Диагностика и изменение организационной культуру. Пер. с англ. / К. Камерон, Р. Куинн; [Под ред. Н.В. Андреевой. – СПб Питер, 2001. – 320 с.
3. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры / В.В. Ковалев. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 560 с.
4. Тренев Н.Н. Предприятие и его структура: Диагностика. Управление. Оздоровление: учебное пособие для вузов / Н.Н. Тренев. – М.: Изд. «ПРИОР» 2002. – 240 с.

Інформаційні ресурси:

1. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: навчальний посібник / рекомендовано МОН України [Електронний ресурс] / І.В. Кривов'язюк . - К.: Центр учбової літератури. – 2017. – Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/ek_diagn_kryvovayz.pdf#toolbar=0.
2. Тимашкова О.А., Скрицкий И.А. Системный анализ и его применение в экономике / О.А. Тимашкова, И.А. Скрицкий [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://be5.biz/ekonomika1/r2010/01792.htm>.

Погоджено _____

навчальний відділ

«_____» _____ 2017 р.